

Selvevaluering

**Oure Højskole
Sport & Performing Arts**

April 2017

Fra satellitter til fælles kerneforståelse af Oure Højskole.

I foråret 2016 iværksatte ledelsen et udviklingsprojekt, der på sigt ville komme til at påvirke Højskolen på en lang række områder og som har til formål at skabe en langt stærkere organisation.

Højskolen, der traditionelt har været succesfuld, over en længere periode stod nu overfor det grundlæggende problem, at der ikke blandt ledelse og medarbejdere var konsensus om hvad det egentlige formål med højskolen var.

Kernefortællingen var blevet usikker og selv om der grundlæggende var enighed om værdierne, som de er formuleret i skolerne i Oures værdigrundlag, var det tydeligt at der var store forståelsesmæssige sprækker i hvad det dybest set er for en højskole vi laver på Oure.

Har vi dybest set et fælles projekt, eller er skolen grundlæggende set en længere række af mindre skoler/linjer, der passer og udvikler sig selv?

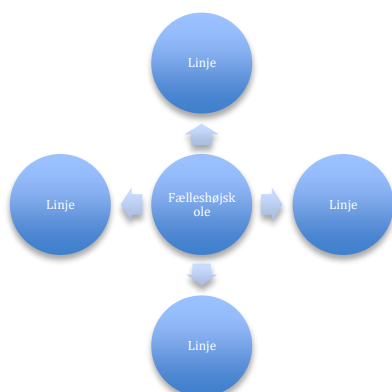
I dette skrift vil vi forholde os til sammenhængskraften og hvordan vi har forsøgt at skabe en ny og bedre højskole, hvor alle i langt højere grad end tidligere bidrager til at skabe en stærk og resiliens organisationskultur, der ikke går på kompromis med linjernes stærke profil, men bygger ovenpå et godt fundament. For kvalitativt, at kunne foretage denne ændring er vi nødt til at se på hvilke væsentlige "rum" eleverne på Oure Højskole opholder sig i i løbet af en uge. Der er i nedenstående tale om både formelle og uformelle rum, der skal tilgodeses i arbejdet.

Hvilke rum opholder elever og lærere sig i – og hvad oplever vi der er sket i dem i forhold til at understøtte fælleshøjskolen.

- **Linjerne**
- **Morgensamling**
- **Fællestimer**
- **Valgfag**
- **Fællesprojekt for hele skolen (Days og champignons)**
- **Kulturcafe**
- **Måltiderne**
- **Husene**
- **Cafeén**
- **Weekends**
- **Lærermøder**

Før-senarie

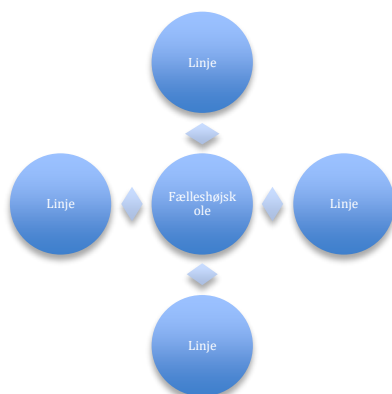
Højskolen har tidligere været en bevægelse indefra og ud på linjerne hvor identiteten blev opbygget af en specialistkultur.

Modellen illustrerer et "før-scenarie" hvor energien gik fra midten og ud.

Det betyder med andre ord, at det arbejde der tidligere har fyldt mest på højskolen er hensynet til de enkelte linjer. Det har positivt haft det outcome, at der er blevet opbygget en specialistkultur på Højskolen. Dygtige lærere er i sagens natur en kernekompetence, som er efterspurgt af de unge, der søger skolen. Man kan derfor uden videre konstatere, at højskolen set fra det perspektiv var en succes. Der viser sig dog sprækker i det produkt som skolen leverer, sprækker som vi ikke kan sidde overhørig.

Intentions-scenarie

Modellen illustrerer den ønskede kultur, der skabes i et tæt sammenspil med den enkelte linjer, der også tager ansvar i forhold til det fælles anliggende, der i udgangspunktet ikke nødvendigvis har relation til hvad der foregår på den enkelte linje. Filosofien er at alle rum elever og lærere opholder sig i skal være nære og lære af hinanden.

Problemstillinger bliver vakt til live, dels af et udpræget behov fra eleverne om en højere grad af meningsdannelse på skolen som helhed og dels en artikulert ønske fra ledelsen om at få alle højskolens kræfter i spil for at få en sammenhængende organisation.

Samtidig viser omverdensanalyser at højskolerne har vind i sejlene, og at begrebet Højskole igen gør sig blandt de unge. Vi ser også at højskolen som samlet skoleform er blevet populær og at "forskoleprincipperne" betyder mindre for de unge.

Netop derfor er det væsentligt at kigge på hvad der gør sig gældende på Oure Højskole og se på om vi kan påvirke positivt – uden at gå på kompromis med 30 års opsparede erfaringer og kompetencer.

Refleksioner over de to hovedspor – Sport og Performing Arts

Sport

Sportskurserne på Oure højskole udgøres dels af træner- og instruktørkurserne; fodbold, håndbold, board, pro skipper, adventure og professionel ski samt sportskurserne; fitness, sejlads, ski og board. Træner- og instruktørkurserne strækker sig over etårige forløb, mens de andre sportskurser varierer mellem tolv, fjorten, tyve og femogtyve ugers forløb.

Det fællesanliggende

På Oure højskole fordyber sports eleverne sig primært i én sportsgren – enten i rollen som udøver eller som træner/instruktør. Uanset interesse, så har Oure højskole ligeledes valgt at fremme det sociale og faglige på tværs af sportskurserne. Målet hermed er at fremme elevernes fællesanliggende (i sporten og livet), selvom de har valgt at fordybe sig i noget forskelligt.

Fællesanliggende blandt træner og instruktørkurserne (1 årigt forløb)

Træner- og instruktørkurserne deltager ugentligt i faget den reflekterende instruktør, hvor eleverne bl.a. undervises i pædagogik, psykologi, ledelse, anatomi og fysiologi. Målet med faget er at gøre eleverne til komplette trænere og instruktører, så de efterfølgende kan gå ud og få job i en klub, forening eller søge videre på uddannelse. Til at fremme det fælles anliggende er eleverne inddelt på hold, hvor de er blandet i forhold til deres sportslige baggrund. Her er det vores oplevelse, at mødet, dialogen og diskussionen på tværs af elevernes interesser og baggrund, er med til at styrke elevernes faglige, sociale og reale kompetencer. Som eksempel er der stor forskel på hvordan trænere og instruktører agerer som pædagoger og ledere alt efter hvilket sportsmiljø de er opvokset i. Og netop mødet mellem de forskellige erfaringer og kompetencer, er efter vores opfattelse det som er essensen i det fælles anliggende. Langt hen ad vejen er Oure højskole lykkedes med at få sat elevernes forskellige erfaringer og kompetencer i spil overfor hinanden, men der er ingen tvivl om, at vi kan blive endnu bedre. Det, at eleverne kommer med vidt forskellige baggrunde (ikke kun i forhold til sport), er selvfølgelig en styrke, men på den anden side kræver det også pædagogisk forståelse og didaktisk indsigt fra undervisernes side til at få bragt elevernes erfaringer i spil.

Fællesanliggende blandt sportskurserne (op til 25 ugers forløb)

Sportseleverne deltager ugentligt i faget den reflekterende sportsudøver, hvor eleverne undervises i fag, som styrker deres fordybelse og præstation indenfor deres sportsgren. Eksempler på temaer er målsætning, værdier, stresshåndtering, præstationsoptimering, kost, ernæring og arbejdskravsanalyse. Til at fremme det fælles anliggende er eleverne, ligesom trænerne og instruktørerne, inddelt på hold, hvor de er blandet i forhold til deres sportslige baggrund. Igen er det vores oplevelse, at mødet, dialogen og diskussionen på tværs af elevernes interesser og baggrund, er med til at styrke de faglige, sociale og reale kompetencer. Der er selvfølgelig stor forskel på hvordan en alpin skielever og sejler træner og præsterer bedst, men det interessante er ligeledes på hvilket ambitionsniveau, at eleverne arbejder med deres sport. Der er en stor udvikling forbundet med at være en del af et læringsmiljø, hvor elever med vidt forskellige interesser og baggrund kan spejle sig i hinanden og reflektere i forhold til eget liv og karriere. Da flere af sportskurserne på Oure højskole er nyoprettet, er det ligeledes nyt at ski, kite, sejlads og fitnesslever er bragt sammen i et fælles anliggende. De forskellige erfaringer og kompetencer koblet med de vidt forskellige ambitionsniveauer blandt eleverne, er derfor stadigvæk et forholdsvist nyt miljø, hvorfor forløbet stadigvæk er under udarbejdelse.

Performing Arts:

Siden starten af skoleprojektet har Oure haft dans som linjefag. De seneste 9-10 år har Oure også tilbudt både musik og skuespil som linjefag, og tilsammen udgør de afdelingen "Performing Arts".

Vi har i høj grad profileret vores linjer enkeltvis, hvilket har haft store fordele, men også den indbyggede problemstilling, at nogle elever kunne have sværere ved at se sig selv som en del af "et hele", men i højere grad betragtede sig selv som "danser", "musiker" eller "skuespiller". Vi er de senere år blevet meget bevidste om denne problemstilling, og har det sidste år forsøgt at gøre en større indsats for, at den enkelte elev føler et større tilhørsforhold, til det vi omtaler som "fælleshøjskolen". Således også på Performing Arts.

Man kan sige, at vi har forsøgt at vende elevernes egen-opfattelse "på hovedet", og gå fra en prioritering der før så således ud:

1. Linjefag (dans, musik eller skuespil)
2. Afdeling (Performing Arts)
3. Fælleshøjskolen (Oure Højskole)

Til en der i stedet ser således ud:

1. Fælleshøjskolen (Oure Højskole)
2. Afdeling (Performing Arts)
3. Linjefag (dans, musik eller skuespil)

Praktisk set ser det således ud:

Fælleshøjskolen: alle elever på Oure Højskole skal møde et højskolemiljø der er forankret i Oures værdigrundlag. Dette skal foregå i et kvalificeret fællesskab, hvor begreber som dannelse, respekt for forskellighed, ansvarlighed, kritik og ambitioner er nogle af de bærende elementer. Det er ønsket, at alle elever på Oure Højskole arbejder for at hæve den "kulturelle kapital".

Performing Arts: eleverne på dans, musik og skuespil skal opleve, at de har noget særligt til fælles. Næmlig det kunstneriske udtryk og ambitionen om at kunne udtrykke sig kreativt og skabende, og dermed berøre elementer i livet der ellers vil fremstå uberørt. Eleverne på de 3 linjer skal ligeledes opdage, at de har et fælles mål (kreativitet og kunstnerisk udtryk) men delvis benytter forskellige metoder (linjefag). Det er vores ønske, at eleverne på Performing Arts bliver aktive kulturproducenter og ikke blot kvalificerede kulturforbrugere.

Linjefag: på Oure Højskole giver vi plads til en ambitiøse elev. Alle elever er forskellige og skal behandles således, men de skal alle have det bedste skolen kan levere (fagligt). Derfor behandles eleverne også således i deres linjefag: dans består af *dansere*, musik består af *musikere* og skuespil af *skuespillere*. Fælles for alle 3 linjer er, at eleverne møder en *skabende* tilgang til kunstarterne frem for en reproducerende. Lærerne har alle en aktiv eller tidligere kunstnerisk karriere. Dog er det vigtigt at understrege, at en del af undervisningen på linjefagene netop består i at afdække de mange muligheder for tvær-etiske samarbejder – dette foregår med respekt for den enkelte elevs selvopfattelse som danser/musiker/skuespiller.

Udvikling af Performing Arts og faget "Arts"

Ca. 5 timer pr. uge har eleverne fællesfaget "Arts". I 2016 har vi fokuseret på at skabe en bedre sammenhæng i elevens "egen-verden" på Performing Arts.

Gennem evalueringer har vi kunnet erfare, at eleverne ofte manglede sammenhæng mellem fællesfaget "Arts" og deres linjefag. Derfor tog vi initiativ til et længere lærermøde, hvor alle lærerne fra Performing Arts mødtes og diskuterede fag, mål og indhold. Således har alle været med til at udvikle et fælles curriculum, og alle lærere bakker indholdet op, og kan referere til emner i linjefaget, som er blevet behandlet i fællesfaget.

Endvidere har vi efterfølgende involveret de forskellige linjelærere i fællesfaget, og det hele er bundet sammen af mindre og større fællesprojekter på tværs af alle 3 kunstarter. Bl.a. et stort fælles forårsprojekt, der afsluttes med en fælles produktion og forestilling.

Vi evaluerer løbende de forskellige fag, men har det seneste år haft specielt fokus på netop fagene Arts og linjefagene for bl.a. at kunne styrke "det fælles". Det er vores klare fornemmelse, at eleverne nu oplever en klart større sammenhæng end tidligere.

Udgangspunktet

Lærermøder

Det grundlæggende arbejde tog udgangspunkt i en række møder, hvor ikke bare indholdet blev ændret, men også måden hvorpå møderne foregik på.

Fra at være doserende fra ledelsen til medarbejdere blev mødernes approach nu at "vi sammen om at drive samme skole". Det betyder at der på møderne nu i en fri dialog kunne drøftes hvad, i en overordnet styret form, hvad der opleves som vigtigt af de enkelte medarbejdere.

Dette bliver af mange stadig opfattet som en væsentlig og særdeles vedkommende ændring af mødeformen på Oure Højskole. Dette er væsentligt da netop det fælles tager udgangspunkt i hvem vi er og hvordan vi kommunikerer blandt medarbejdere og ledelse.

Hvis ledelsen forventer commitment er den nødt til at skabe medejerskab over forandringsprocessen fra starten.

Vores samlede vurdering af dette er at vi alt i alt er kommet godt i gang med den nye og involverende mødeform, men at det samtidig er værd at bemærke, at det tager lang tid at ændre en fastgroet form. Møderne er derfor til stadighed genstand for nytænkning og forandring. Det gode møde er nemlig ikke i fast form!

Bevidsthedsområder som strategiske pejlemærker

Morgensamling & Fællestimer – nu med sang.

Som væsentlige markører eller artefakter valgte vi at sætte fokus på morgensamlingen og fællestimen. De to områder fylder tilsammen to timers undervisning og er derfor væsentlige af flere årsager. For det første er det en væsentlige faktor i forhold til at leve op til lovgivningen vedr. den folkelige oplysning, den demokratiske dannelse og livsoplysningen. For det andet er netop den samlende effekt her stor. At vi så at sige sender eleverne af sted med et fælles input og nogle fælles refleksioner, er med til at skabe de fælles fortællinger, som vi ønsker at Oure Højskole skal være medformidlende af. Temaerne på morgensamlingen og fællestimerne defineres af de tre grupper, der befolker højskolen. Der tilstræbes her nu en høj grad af ligeværdighed.

- Ledelsen
- Medarbejderne
- Eleverne

Opgaven er dannende OG uddannende. Det sidste forstået som at der lægges vægt på en høj grad af faglighed i disse timer og det er tanken at det uddannende aspekt skal være medvirkende til at eleverne på Oure Højskole opnår en større og langt mere reflekterende beslutningskompetence, når de skal vælge videre uddannelsesforløb.

Fællestimerne og morgensamlingerne har i løbet af året ændret status på flere og afgørende områder.

For det første er den prioritet af netop disse timer flyttet fra væsentlig til afgørende. Det betyder at det ikke er nok at lærer og elever møder op, der er også krav om aktiv deltagelse og i nogen forstand krav om en vis form for forberedelse – specielt til fællestimen.

Igennem året har vi oplevet en stigende interesse for disse timer fra både elever og lærere. Det betyder derfor at timerne for en langt højere uformel status, hvorfor det er vores oplevelse, at

timerne faktisk udfylder de ønske mål både mht. lovgivning og skolens ambitioner om nogle kvalitative samlende rum.

Sangen er ligeledes kommet ind på Oure Højskole i løbet af det seneste år. Igen her var ambitionen at bruge sange som identitetsmarkør for eleverne på Højskole. Vi er ikke en traditionel højskole og synger derfor ikke nødvendigvis sange fra Højskolesangbogen, men sangen som sådan har vundet så stort indpas at eleverne nu efterspørger det hvis det af den ene eller anden grund udelades.

Det er derfor vores samlede vurdering at morgensamlingen og Fællestimen med sangen som markør er blevet en væsentlig og skattet del af elevernes ophold på Oure Højskole.

Temafag (Valgfag)

Rækken af valgfag (temafag) på Oure Højskole er lang og har i det forgangne år i store træk set sådan ud:

- Filosofi
- Historie
- Kunst (malerier, parafraser, skulpturer)
- Iværksætteri
- Film
- Litteratur
- Billedmanipulation
- Kropskultur
- Musik
- Præstations- og teampsykologi
- Træningsfysiologi
- Kampsport
- Pædagogik
- Yoga

Paletten som den tager sig ud her er i år kommet til at spille en langt større rolle i forbindelse med opholdet på Oure. Der stilles fra ledelsens side større krav til indholdet og beskrivelserne af de enkelte valgfag og de bevæger sig i højere grad på tværs af linjerne og overrasker i højere grad i forhold til tidligere valgfag på Oure Højskole. Det er samtidig blevet et væsentligt parameter for højskolen når den skal sælge sig selv. Igen er fælleshøjskolens formål på spil her. En del tankegangen bag fælleshøjskolen er i sagens natur, at skabe en fælles bevidsthed, der rækker ud over linjerne. Og selv om ikke alle har mulighed for at få alle valgfag er det vores oplevelse, at netop valgfagene styrker sammenholdet og sammenhængskraften på Højskolen og set i forhold til tidligere er dette afgjort forbedrende i forhold til fælleshøjskolen.

Temadage

Som det er beskrevet på højskolens hjemmeside, tager vi hele dage ud og temasætter dem. Det kan være i samspil med Efterskolen og Kostgymnasiet og det kan være alene på Højskolen. Temadage kan være defineret af ledelse og lærere og de kan skabes af eleverne. Vi oplever samtidig, som noget nyt i år at eleverne driver temaer ind, der kører ved siden af

undervisningen. Igen oplever vi dette som et udtryk for, at eleverne har taget tanken om en fælles højskole til sig at det giver mening. Igen er det sammenhængskraften der søges skabt med disse temadage.

Temauger

Igennem en årrække har skolens sports elever og lærere haft en temauge, der har fungeret under nogle kompetitive sportslige principper. Performing Arts-eleverne har arbejdet med forestillinger eller koncerter. Vi oplevede sidste år at der fra Performing Arts-elevernes side var en markant efterspørgsel om deltagelse i sports elevernes temauge. Vi vurderede at denne forespørgsel kom af flere grunde:

For det først er det stadig en kendsgerning at sports elever udgør majoriteten på højskolen og når de udgår af fællesskabet for at lave "deres egen" temauge er dette særdeles tydeligt. For det andet er kvaliteten af temaugen særdeles høj og det er indlysende at alle – uanset interesse ville kunne få noget ud af at deltage i en sådan uge. Vi valgte derfor i år at *alle* elever skulle deltage i ugen, men i en modificeret udgave. Sportsgruppen der tidligere var ansvarlig for planlægningen af ugen blev suppleret med en lærer fra Performing Arts. Udfaldet af dette var som forventet: En meget stor succes.

Kulturcaféen

Kulturcaféen blev skabt for år tilbage på Højskolen som et af de første forsøg på at drive elever fra sportslinjerne sammen med eleverne fra Artslinjerne – eller omvendt. I hvert fald var intentionen, at skabe et kulturelt rum, hvor det var muligt for eleverne på Performing Arts-linjerne at præsentere nogle af deres "produkter" for den øvrige skole. En frugtbar tanke, der i lang tid dog kom til at stå som et isoleret tiltag, der ikke fremmede forståelsen imellem de to hovedspor i tilstrækkelig grad. Kulturcaféen er i de seneste år blevet opprioriteret og når man kigger på hvordan den ligger i naturlig forlængelse af morgensamling og fællestime er den ikke længere et fremmedlegeme, men fremstår oftere og oftere som et centralt spot i ugen hvor kulturen er i højsæde. Kulturcaféen er i reglen obligatoriske, men her oplever vi i lighed med de ovenover bekræftede områder, at eleverne nu kommer af ren og skær interesse.

Indholdet af kulturcaféen er skiftende fra elevindslag over mere happeningsorienterede event til politiske profiler, kendte navne osv. osv. Fælles for alle indslagene er at der skal være klart defineret indhold og formål.

Elevhusene

Et af de steder hvor fælleshøjskolen har fået en tydelig effekt er holdningen til elevhusene fra lærerens side. At der ikke har været interesse tidligere er måske for meget sagt, men der har været en holdning til området, der ikke har været præget af en regulær fælles opgave.

Når problemstillingen, der omhandler en ikke sammenhængende højskole viser sig, ses det bl.a. i den kultur som igennem årene er opbygget i elevhusene. Måden hvorpå eleverne opfatter sig som solidariske mennesker, der passer på hinanden. Hvad der ofte blev italesat som "Problemer med alkohol i husene" skal naturligvis tages med et grand salt og måske snarere forstås, som et udtryk for at det er unge mennesker vi arbejder med og som har et behov for at feste i højere grad en hvad umiddelbart er godt – for fællesskabet. For fællesskabet rammes naturligvis når enkelte mener, de har ret til at feste med alkohol i husene – også selv om det er en ekspliciteret regel på Oure Højskole, at man ikke må indtage alkohol i husene – bl.a. pga. ovenstående. Denne regel er ikke til diskussion.

Alligevel har dette problem stået på igennem flere år og mange lærere var begyndt at opfatte det som et grundvilkår, der ikke kunne ændres på. *Vi har prøvet alt!* Men kursskiftet i medarbejdergruppen om et fælles ansvar for HELE højskolen har det haft den effekt, at vi nu stort set ikke oplever at eleverne drikker alkohol i husene.

Caféen

Noget af dette hænger naturligvis også sammen med højskolens forbedrede forhold. At vi har fået en ny og meget funktionel café, der ligger i forlængelse af spise/foredragssal betyder at eleverne har et meget brugbart og hyggeligt sted at opholde sig.

Caféudvalget, der udspringer af elevrådet gør sig mange anstrengelse for at skabe det bedst mulige rum for alle elever. Dette arbejde foregår i tæt samarbejde med skolens ledelse.

Spise- og foredragssal – måltiderne

Som på en hvilken som helst kostskole spiller måltiderne en vigtig rolle i fællesskabet på Oure Højskole. Igen må en del af den succesfulde ændring af måltiderne tilskrives de forbedrede forhold. Ny sal og fine møbler udgør tilsammen en hyggelig og funktionel ramme for alle måltider. Salen bruges desuden i stor udstrækning også uden for måltiderne.

Den bruges som forberedelse for lærere og elever, som undervisningsfacilitet, som socialt samlingspunkt – nogle gange på samme tid. Igen her oplever vi hvor vigtigt det er at have nogle faciliteter, der muliggør fællesskab og vi oplever også at det dybest set kommer helt af sig selv – når blot muligheden er tilstede.

Weekends

At vi laver skole syv dage om uge og i princippet 24 timer i døgnet er et grundvilkår for højskolen. Det betyder derfor at vi tilrettelægger weekendprogrammet således at det overordnede formål er at spille så godt sammen med ugens øvrige program som mulig OG samtidig agere pusterum for eleverne. Weekendprogrammet har derfor også et fokus på at være meningsfulde for alle på tværs af linjer, huse osv.

Sammenfatning

I det forgangne år er der arbejdet med bevidstheden om en fælleshøjskole, der samarbejder på tværs af linjerne og på tværs af alle øvrige rum som eleverne opholder sig i.

På højskolen er der et markant skifte i fokuseringen af "de øvrige" tilbud til eleverne. Fra ledelsens side er det prioriteret at ligeværdighed i alt hvad vi tilbyder på Oure Højskole er alfa og omega.

Linjerne er naturligvis en væsentlig markør når skolen vælges, men det øvrige på Højskolen er ikke længere usynligt, men er blevet gjort til genstand for en del af markedsføringen, hvorfor vi må forvente at eleverne nu også vælger skolen med dette in mente.

Vi vurderer samlet set at vi er kommet langt og at vi samtidig har fået skabt en markant mere robust organisation der bl.a. har fremmet arbejdsglæden blandt medarbejderne på Oure Højskole.

Jasper Gramkow Mortensen
Forstander